

LA FILOSOFIA I EL SENTIT DE LA VIDA: CICLE DE XERRADES DE JOSEP M. ESQUIROL

Josép Maria Esquirol/ Autor: Sergio Ruiz/Revista Valors

La filosofia presenta, ja des del seu naixement, una forta tirada per la transmissió oral malgrat una imatge tradicional de disciplina escrita. Un text permet ajustar el ritme a les exigències de la comprensió però hem d'admetre que un bon comunicador és capaç d'aportar matisos que no sempre podem copsar en la lectura. Es mostra així com una pràctica no només vital sinó també en els seus mitjans.

Resulta habitual trobar alguns dels nostres pensadors voltant pel país oferint xerrades amb l'excusa, tot sovint, del darrer llibre publicat o algun altre esdeveniment mediàtic que hagi permès una certa anomenada entre el públic.

En alguns casos, aquest tipus d'activitats tenen ja una programació estable –com ara la que ofereix anualment l'Ateneu Barcelonès– d'altres tenen un format més eventual –com ara congressos del tipus de *Barcelona Pensa*– o, més habitual a províncies, una conferència o un cicle que arriba de la mà d'una institució pública i/o privada.

En la mesura que aquests actes siguin adreçats al gran públic les temàtiques no acostumen a ser, comprensiblement, massa tècniques de manera que no és estrany trobar títols i oradors que s'acosten a les necessitats que podríem anomenar *de reflexió vital*. Aquest és un camp força poblat de propostes heterodoxes i de rigor divers, de manera que és una bona notícia ensopegar amb pensadors que ens ofereixen anàlisis elaborades tot oferint i revisitant elements més acadèmics.

Aquest és el cas, per exemple, del cicle de conferències que amb el nom una mica genèric de *La filosofia i el sentit de la vida* –i en quatre sessions– va oferir el professor de la Universitat de Barcelona Josep Maria Esquirol, pel que fa a Girona entre gener i febrer d'aquest any.

La seva obra, centrada en pensadors més recents i vinculada a l'experiència, ja ofereix una temàtica propera al tipus de conferència esmentat –tal com podem comprovar pel títol del cicle– i ofereix reflexions sobre aspectes més vinculats a les preocupacions filosòfiques més quotidianes sense que això comporti un allunyament d'eines que podríem considerar ortodoxes.

Així per exemple, en revisar els diversos punts de vista respecte el concepte de subjecte (*El subjecte, després de la seva crisi*) podem percebre com hem anat incorporant matisos que ens han permès passar de la consideració de l'individu com a entitat que es distingeix dels altres o com allò permanent en el canvi a altres perspectives que tinguin en compte el seu lloc en el conjunt o el seu caràcter dinàmic.

Els nostres temps es caracteritzen per una certa falta de referents tradicionals i això es pot examinar tot revisant conceptes tan coneguts com la crisi d'una categorització consolidada (*Déu, després de la seva "mort"*), la perspectiva actual sobre la nostra interacció amb el món i el llenguatge (*La veritat, després de la seva relativització*) o el nostre lloc entre els altres (*La comunitat després de la seva implosió*).

Convé, doncs, revisar les categories que s'han fet servir per parlar del subjecte o la realitat, els itineraris possibles a l'hora d'afrontar noves situacions tant l'acció política com l'absència d'un concepte sòlid de veritat, o la revisió dels elements que han quedat tocats davant la caiguda de principis fonamentals de la nostra cultura com la que encara Déu i les implicacions derivades.

Esquirol apel·la recurrentment a la *ingenuïtat*, com a tornada a la mirada original i a la gènesi sense sentit temporal, que resulta potser costa d'acceptar ni si atenem a l'abundància de referents i una certa sofisticació del llenguatge si no es fa una interpretació metafòrica.

Un cicle com aquest és un bon exemple de la multitud d'actes que contribueixen arreu a mantenir l'interès per la filosofia. Molts de nosaltres hi hem entrat en contacte d'aquesta manera, de la mà del discurs i la paraula dels professors, i si ens ha resultat interessant no podem menystenir el paper que van jugar-hi. Potser per això tornem sempre que hi ha l'oportunitat a reviuere el format amb conferències com aquestes.